

Laurence Machiels is freelance groenjournalist, met een wekelijkse groenpagina in Het Laatste Nieuws. Tuinieren is haar passie - haar biologische tuin in de Vlaamse Ardennen, een halve hectare groot, onderhoudt ze helemaal zelf. Met liefde en leed, zoals je kunt lezen. En dagelijks kunt zien op Instagram @laurencemachiels

Nationale trots

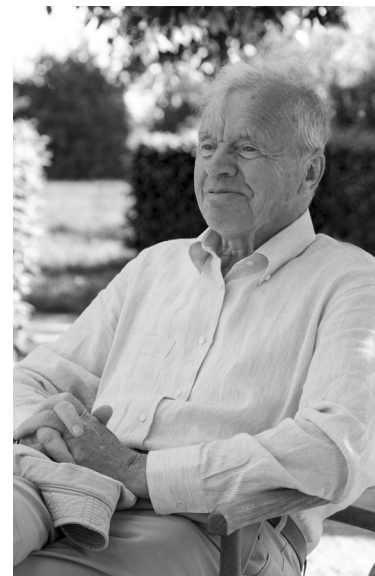
Alle straten beplanten met bomen, dat was de droom van Jacques Wirtz, de grote Belgische tuinarchitect die dit jaar op 93-jarige leeftijd overleed. In Vlaanderen staan er helaas nog altijd duizenden straten boomloos bij, maar Jacques Wirtz laat wel een aantal prachtige groene openbare plekken achter. Hij ontwierp voor bekende tuindames, machtige mannen en presidenten, maar een tuin of park waar iedereen van kon genieten, dat lag hem het nauwst aan het hart. Op het ontwerp voor de Campus van de Universiteit Antwerpen was hij bijvoorbeeld bijzonder trots, en op de brede groene Albert II-laan hartje Brussel. Zijn naam wordt heel vaak met groene planten geassocieerd, maar waar het kon zette hij bloeiende bomen en struiken. Vaak lentebomen, daar hield hij het meest van: magnolia's, Japanse kerselaars en een struik als *Viburnum*. De lente was zijn seizoen, maar de sterkte van een tuinontwerp mat hij in de winter. Hij werd bekend om zijn composities met hagen, maar tekende net zoveel tuinen zonder. En noem je in het buitenland de naam Wirtz, dan wordt er bijna automatisch gerefereerd aan de buxuswolken in zijn eigen moestuin. Dat dit zijn signatuur zou zijn, ergerde hem. Een Wirtz-tuin bestaat niet, en al helemaal niet zoals hij in de media beschreven wordt, met buxussen in organische vormen, vertelde hij me met klem. Maar hij zette wel trends uit die tot op vandaag meegaan, zoals het gebruik van dolomiet op tuinpaden, en het ontwerpen met grote bewegingen, met groepen grassen of struiken of haagmassieven. Als we vandaag *Pennisetum* en *Miscanthus* rond moderne woningen planten, dan is dat mede door

Jacques Wirtz.

Meer dan zestig jaar ontwierp hij tuinen in binnen- en buitenland: Italië, Zwitserland, Spanje, Portugal, Japan en de Verenigde Staten. De Franse president François Mitterrand liet hem de

'Hij werd beroemd als tuinarchitect. Diep in zijn hart voelde hij zich vooral tuinman.'

Parijse Jardin du Carrousel et des Tuileries bij het Louvre ontwerpen, daarna volgden de tuinen van het Elysée. Een groot deel van zijn leven bracht hij achter de tekentafel door, het liefst met muziek op de achtergrond. Klassieke muziek als Bach, maar ook jazzmuziek inspireerde hem. Hij werd beroemd als tuinarchitect, maar hij had net zo goed musicus kunnen worden. En diep in zijn hart voelde hij zich vooral hovenier, tuinman. Hij vertelde me hoe hij als student tijdens zijn tuinbouwopleiding elke namiddag naar buiten werd gestuurd, om fruitbomen te leren snoeien of om prei te planten. Het was oorlog, en hij kon zich nog levendig de kou en de honger van toen herinneren, maar die verbondenheid met de aarde markeerde hem voor altijd. Toen zijn kinderen nog klein waren, nam hij ze ook voortdurend mee naar buiten. Geen wonder dat hij op zijn oude dag, toen zijn zonen Martin en Peter het meeste werk van hem hadden overgenomen, veel tijd in zijn eigen tuin doorbracht, om nieuwe planten uit te proberen. Of hij trok zich terug in zijn kweekkas tussen zijn orchideeën, een bloem die niemand spontaan met de naam Wirtz zou associëren. Ook Alnwick Gardens, vandaag een van de meest bezochte tuinen van Engeland en helemaal ontworpen door Jacques en zijn zonen, verraste me in dat opzicht. Niet de ijzersterke structuur, de indrukwekkende hagen en de speelse fontein, die ik wel van hem kon verwachten, maar de indrukwekkende bloementuin waar ik talloze planten en cultivars van Belgische kwekers vond. We hebben zo'n geweldige plantenkenners, daar mogen we best wel wat fierder op zijn. Dat hij op de nationale feestdag overleed, is toeval.

FOTO'S: STEVEN RICHARDSON (PORTRAIT LAURENCE MACHIELS), ©INGENIUS (PORTRAIT JACQUES WIRTZ), LAURENCE MACHIELS